

Palkkatilasto

Kuukausipalkkatilasto syyskuulta 2019

Kuukausipalkkatilasto syyskuulta 2019

Palkat ja palkitseminen ovat yritysten keskeisiä välineitä johtamisessa ja henkilöstön kannustamisessa. Palkat ja muut työvoimakustannukset vaikuttavat merkittävästi yritysten kilpailuasemaan ja edellytyksiin tarjota työtä.

Palkkoihin liittyvät kysymykset ovat jatkuvasti ajankohtaisia niin yksittäisissä yrityksissä kuin yhteiskunnallisessa keskustelussakin. Sen vuoksi tarve ajankoh-
taiselle ja luotettavalle tiedolle palkoista on suuri.

Palkkatilastot kertovat, millaisia palkkoja eri aloilla, eri tehtävissä ja eri henkilös-
töryhmissä käytännössä on maksettu. Samoin tilastoista nähdään, miten palkat
ovat kehittyneet eri vuosina.

Kuukausipalkkatilasto syyskuulta 2019 antaa kattavan yleiskuvan palkoista ja
niiden kehityksestä EK:n jäsenyrityksissä, joissa työskentelee suurin osa Suomen
yksityisen sektorin palkansaajista.

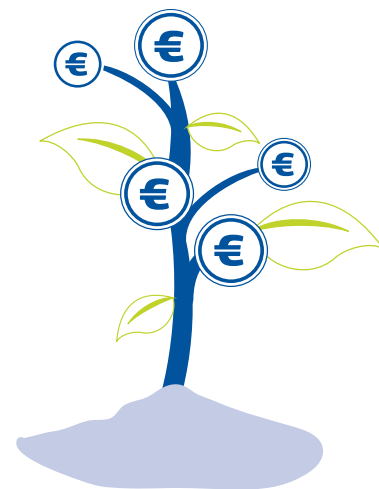
Palkkatiedot EK:n tilastointia varten kerätään sähköisesti suoraan yritysten palk-
kakirjanpidosta. Palkkatilastoja käytetään ansiokehityksen sekä palkkatasojen ja
-rakenteiden seuraamiseen työnantajaliitoissa ja jäsenyrityksissä. Palkkatilastoja
tarvitaan myös työehtosopimusneuvotteluissa, kun arvioidaan palkankorotusten
kustannusvaikutuksia eri aloilla.

EK tekee tilastoyhteistyötä eri sidosryhmien kuten Tilastokeskuksen, palkansaa-
jajärjestöjen ja tutkimuslaitosten kanssa. EK luovuttaa keräämänsä palkkatilas-
toaineistot Tilastokeskukselle osaksi Suomen virallista palkkatilastoa ja EU:n
palkkarakennetilastoa.

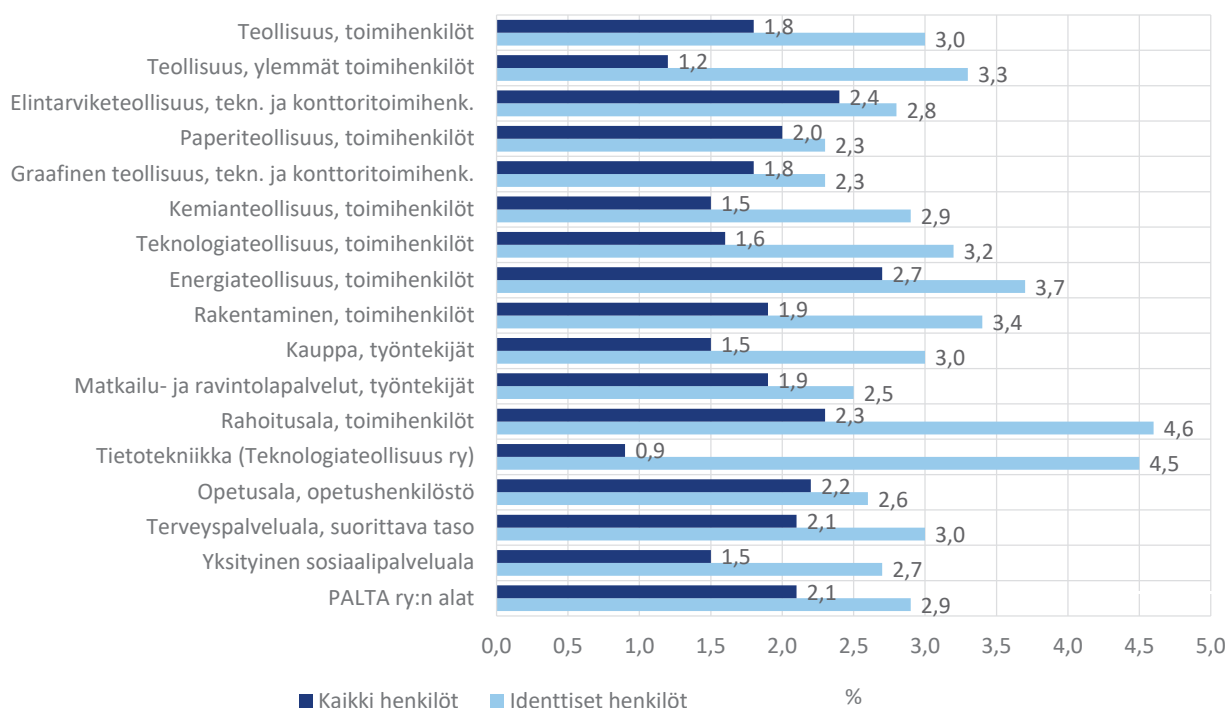

Palkkojen kehitys

Säännöllisen työajan kuukausiansiot nousivat EK:n jäsenyrityksissä keskimäärin noin kaksi prosenttia syyskuusta 2018 syyskuuhun 2019. Työehtosopimusten mukaiset palkankorotukset nostivat ansioita tilastojaksolla keskimäärin 1,6 prosenttia. Ansiokehitys vaihteli aloittain, mikä johtui muun muassa eritasoisista sopimuskorotuksista ja henkilöstörakenteen muutoksista.

Kaavio 1. Ansiokehitys syyskuusta 2018 syyskuuhun 2019 erällä EK:n aloilla

- Rakennemuutokset kuten henkilöstön vaihtuvuus saattavat johtaa sopimuskorotusta pienempään tai jopa negatiiviseen tilastoituu ansiokehitykseen, vaikka yksilötasolla palkat nousevat.
- Identtisillä henkilöillä* urakehitys usein nopeuttaa keskiansioiden nousua.

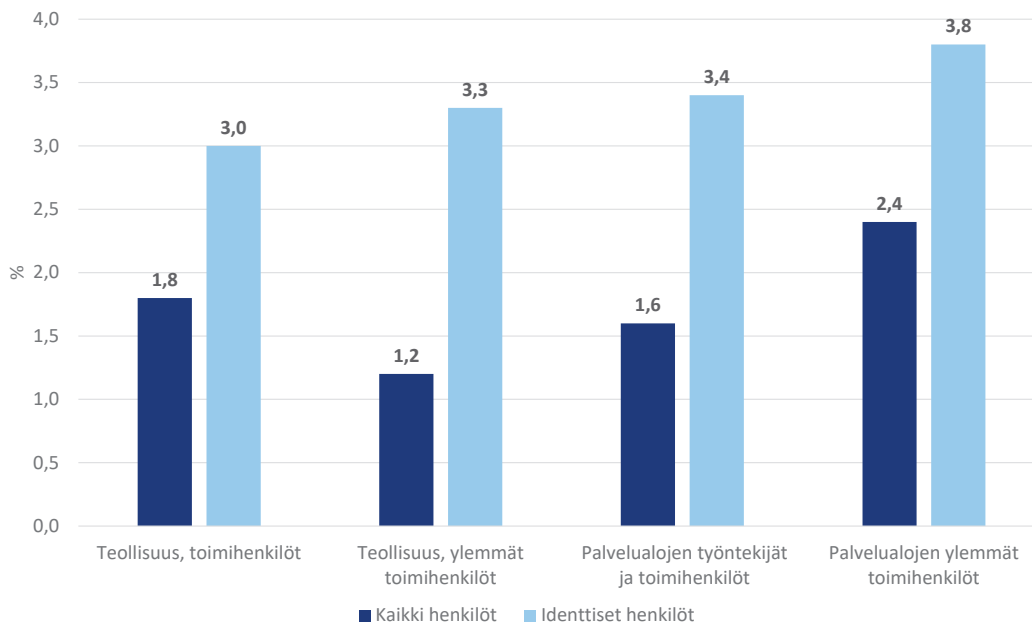
Ansiokehitys

koostuu työehtosopimuksissa sovitusta palkankorotuksista ja niin sanotusta palkkaliukumasta. Palkkaliukuma eli sopimuskorotuksen ylittävä ansiokehitys koostuu rakennemuutosten vaikutuksista ja yrityskohtaisista palkankorotuksista.

*) Identtinen henkilö on tilastossa mukana sekä tilastojaksos alussa että lopussa, esim. syyskuussa 2018 ja syyskuussa 2019.

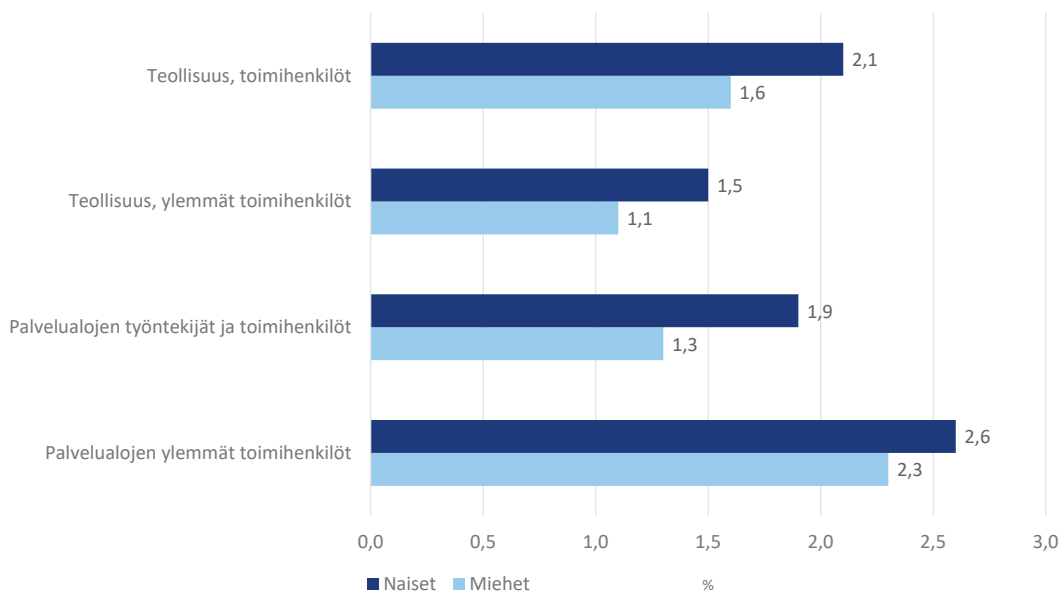
Kaavio 2. Ansiokehitys henkilöstöryhmittäin

Syyskuu 2018 - syyskuu 2019

Kaavio 3. Ansiokehitys sukupuolittain

Syyskuu 2018 - syyskuu 2019, kaikki henkilöt

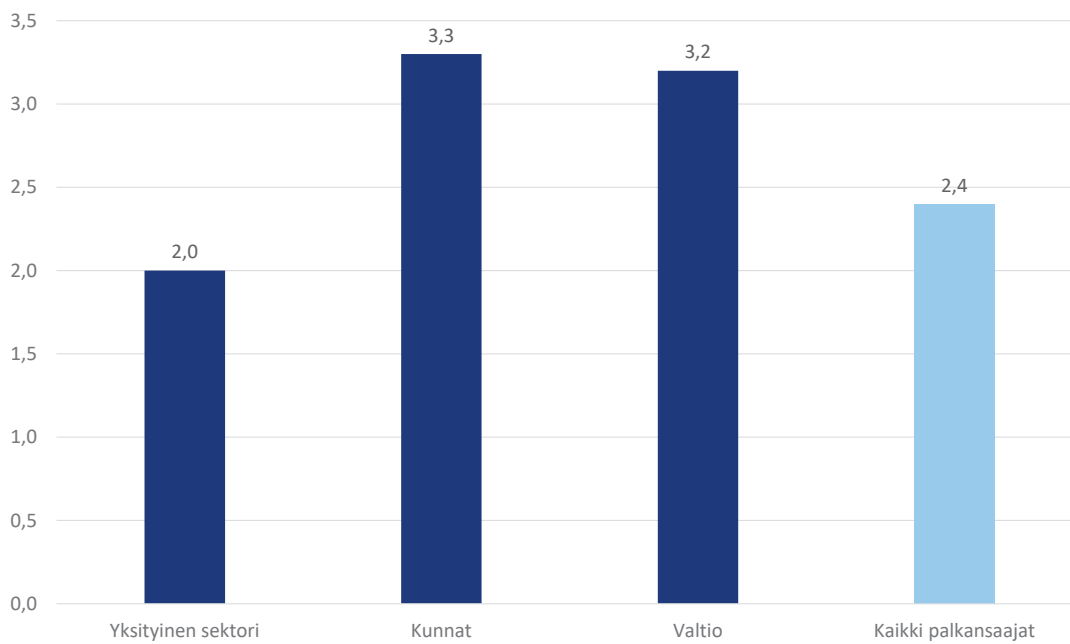

Ansiokehitystä mitataan säännöllisen työajan ansiosta

Palkansaajien ansioiden kehittymistä mitataan yleisimmin säännölliseltä työajalta maksettujen palkkojen kehityksen mukaan. **Säännöllisen työajan ansio** sisältää useimmilla kuukausipalkka-aloilla kiinteän kuukausipalkan, säännölliseltä työajalta maksetut työaikalisät, suorituspalkat (esim. provisiot) sekä luontoisetujen verotusarvon. Huomioon ei siten oteta esimerkiksi ylityöstä maksettuja palkkoja eikä tulos- ja voittopalkkioita.

Kuukausipalkkatilastoissa eivät ole mukana osa-aikaiset (säännöllinen viikkotyöaika alle 34 tuntia), harjoittelijat ja nuoret työntekijät.

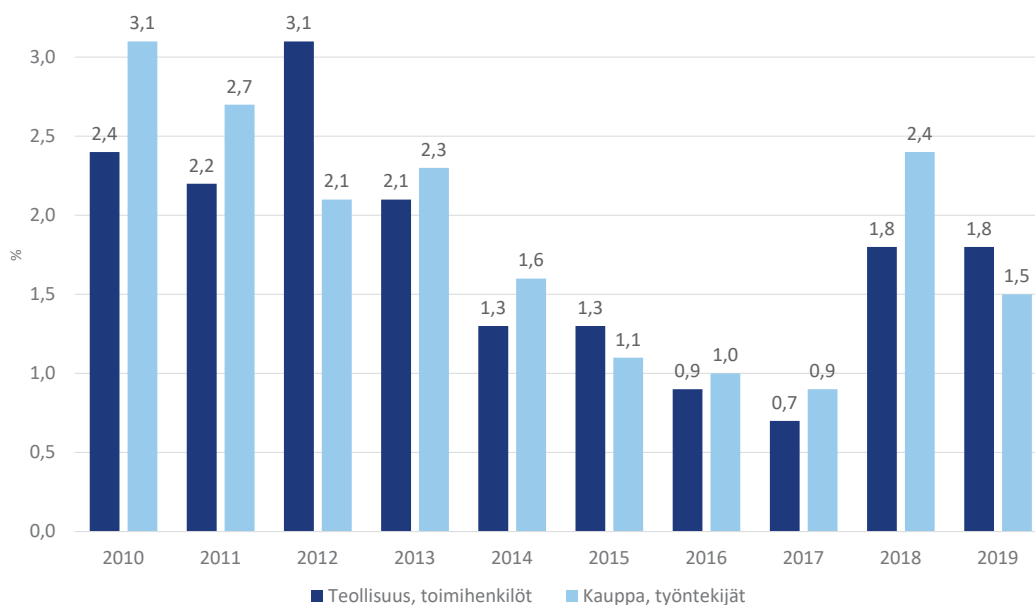
Kaavio 4. Ansiokehitys työnantajasektoreittain, 4. nelj. 2018 – 4. nelj. 2019

Lähde: Tilastokeskus, Ansiotasoindeksi (ennakkotieto)

Tilastokeskuksen tuottama Ansiotasoindeksi kuvaa kokoaikaisten palkansaajien säännöllisen työajan keskiansioiden kehitystä. Yksityisen sektorin osalta tiedot perustuvat pitkälti EK:n keräämään palkkatilastoaineistoon. Tilastokeskus kerää sen lisäksi tietoja järjestäytymättömistä yrityksistä.

Kaavio 5. Säännöllisen työajan keskiansion muutos vuosina 2010-2019, verrattuna edelliseen vuoteen

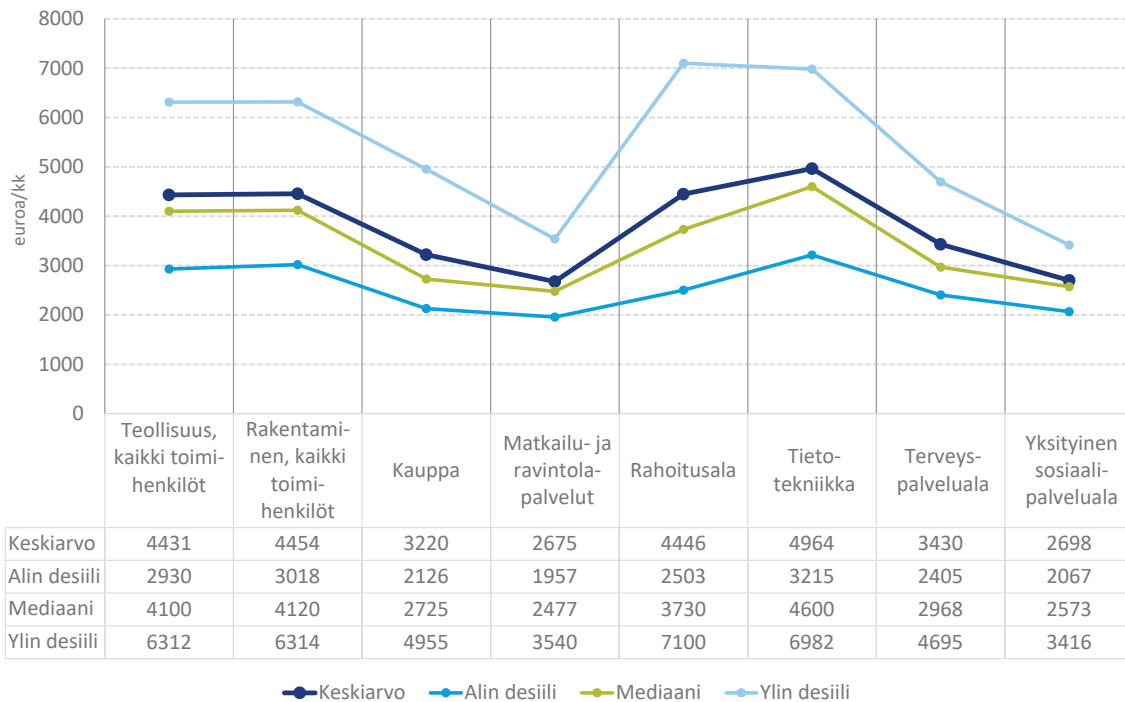

Palkkojen taso ja hajonta

Kuukausipalkkaisen henkilöstön säännöllisen työajan keskiansio oli EK:n jäsenyrityksissä noin 3800 euroa syyskuussa 2019. Tarkemmat alakohtaiset palkkatilastot löytyvät tämän julkaisun liitetaulukosta.

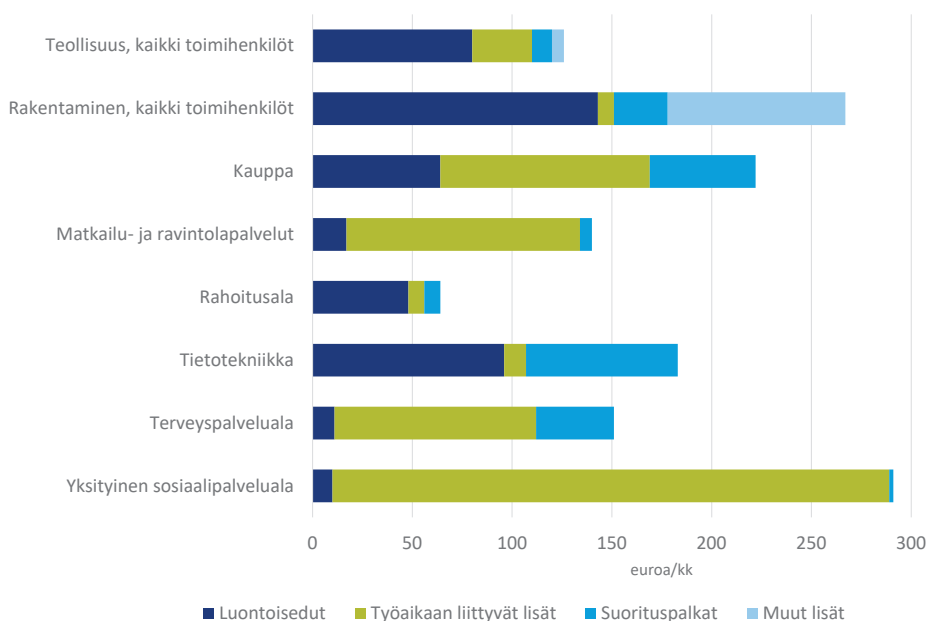

Kaavio 6. Säännöllisen työajan keskiansiot ja ansioiden hajonnat toimialoittain syyskuussa 2019

- Palkkatilastoissa keskiarvo on yleensä mediaania eli keskimmäistä palkkaa suurempi, sillä palkkajakauma on tyypillisesti vasemmalle vino. Toisin sanoen valtaosa palkoista on kasautunut hieman keskiarvon alapuolelle, koska palkkajakauman yläpään harvat mutta korkeat palkat vetävät keskiarvoa ylöspäin.

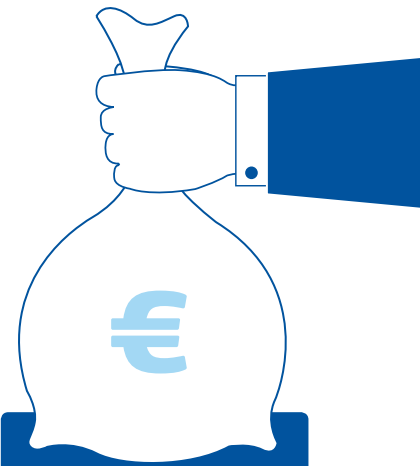
Kaavio 7. Säännöllisen työajan kuukausiansioon sisältyvät lisät syyskuussa 2019

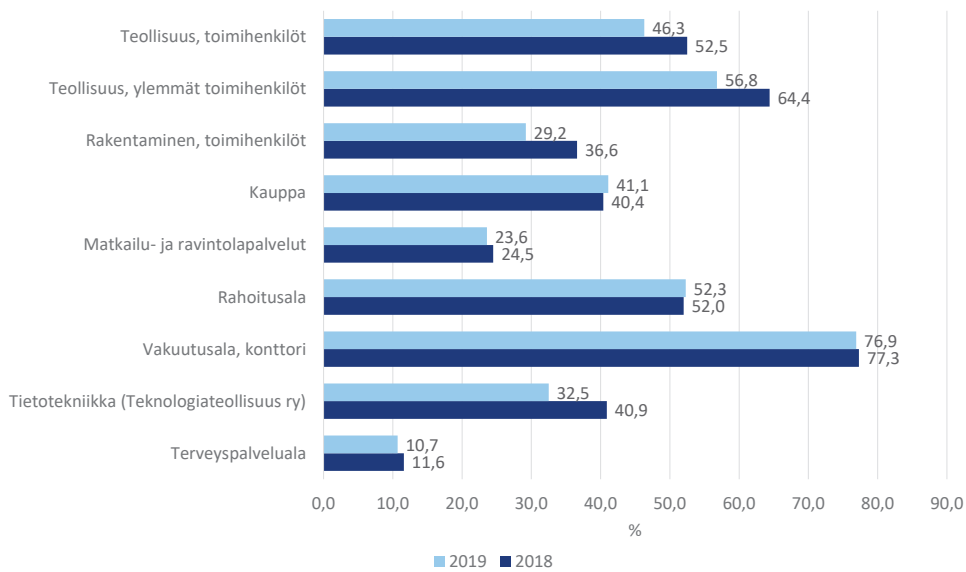
- Luontoisedut** ovat esimerkiksi matkapuhelinetu ja autoetu. Tilastossa luontoisedun määrää kuvaa sen verotusarvo.
- Työaikaan** liittyviin lisiin luetaan säännölliseltä työajalta maksetut vuoro-, ilt-, yö- ja lauantaityölisät sekä sunnuntaityön korotusosat.
- Suorituspalkkoja** ovat esimerkiksi myyntiprovisiot ja tuotantopalkkiot, jos ne ovat palkansaajan säännöllistä ansiota.
- Muut lisät sisältävät joitakin alakohtaisia lisiä, esimerkiksi rakennusalan vastaavan mestarin lisän.

Tulospalkkiot

EK:n kuukausipalkkatilastoon kuuluvista henkilöistä kolmasosalle maksettiin tulospalkkioita vuonna 2019. Keskimääräinen tulospalkkio niitä saaneilla oli reilut seitsemän prosenttia kokonaisansioista. Vuonna 2019 maksetut tulospalkkiot perustuvat pääosin vuoden 2018 tulokseen.

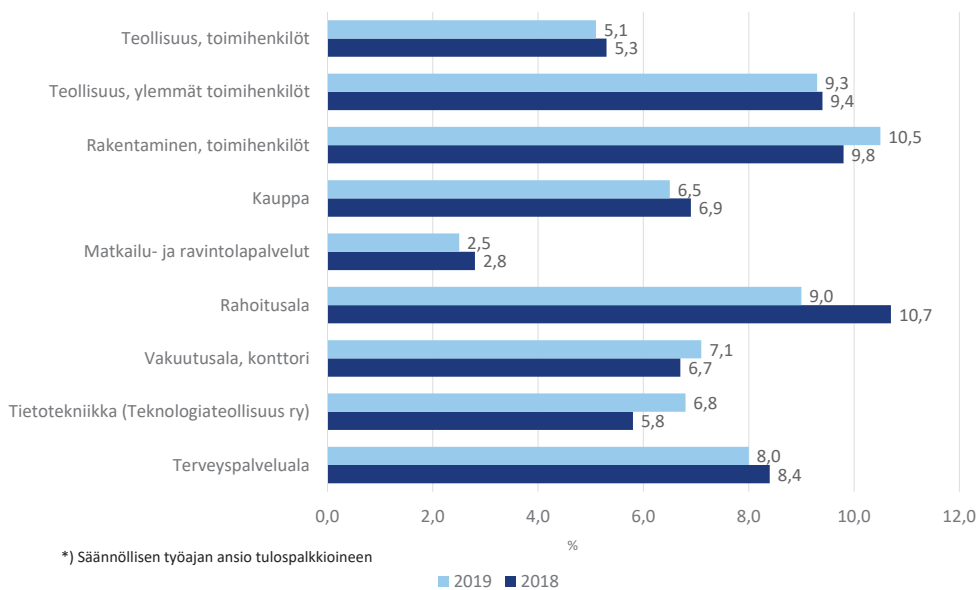
Kaavio 8. Tulospalkkioita saaneiden osuus henkilöstöstä eräillä aloilla 2018 ja 2019

Tulospalkkioita

ovat yrityksen tulos-
palkkausjärjestelmään
perustuvat toiminnan
tuloksellisuudesta
riippuvat palkkiot, jotka
maksetaan yleensä
1-4 kertaa vuodessa.
Tulospalkkioihin luetaan
myös käteiset voitto-
palkkiot ja voitonjako,
mutta ei rahastoitavia
tulos- ja voittopalk-
kioita.

Kaavio 9. Tulospalkkion osuus kokonaisansioista* eräillä aloilla 2018 ja 2019

Menetelmät ja käsitteet

Tilastointiajankohta

Kuukausipalkkatiedusteluun kerätään tiedot **syyskuussa** tehdystä työstä maksetuista palkoista.

Tietojen lähde

Tietojen lähteenä on EK:n jäsenyritysten palkkakirjanpito. Tiedot kerätään siten, että yritykset lähettävät tiedot EK:lle käyttäen sähköistä asiointipalvelua salatulla tiedonsiirrolla.

Tilaston kattavuus

Syyskuun palkkatilaston otos sisältää lähtökohtaisesti kaikki EK:n jäsenyritykset, mutta useimmilla aloilla tiedusteluun vastaaminen on pienimmille yrityksille vapaaehtoista (kokoraja vaihtelee aloittain). Palkkatilaston tulokset raportoidaan kokoaikaisista palkansaajista, joiden säännöllinen viikkotyöaika on vähintään 34 tuntia.

Ansiökäsitteet

Ansiokehitystä mitattaessa käytetään yleensä (myös tässä julkaisussa) **säännöllisen työajan ansiota**, joka sisältää (useimmilla aloilla) kiinteän kuukausipalkan lisäksi luontoisedut, työaikaan liittyvät lisät ja suorituspalkat. Tulospalkkiot ja ylityöstä maksetut palkat eivät sisälly säännöllisen työajan ansioon.

Palkkatilaston tunnusluvut

Keskiansio/-palkka	Aritmeettinen keskiarvo palkoista (henkilöä kohti)
Alin desiili	Ansio, jonka alapuolella on 10 prosenttia palkoista/henkilöistä
Mediaani	Ansio, jonka sekä ala- että yläpuolella on 50 prosenttia palkoista/henkilöistä (keskimmäinen ansio)
Ylin desiili	Ansio, jonka alapuolella on 90 prosenttia palkoista/henkilöistä

Lisätietoja:

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

PL 30 (Eteläranta 10), 00131 Helsinki
Puhelin 09 420 20 • Faksi 09 4202 2299
www.ek.fi

Mikko Mankki

Tilastopäällikkö
Puhelin 09 4202 3327
mikko.mankki@ek.fi

Ala	Säännöllisen työajan ansio ⁽¹⁾		Ansioiden muutos %	
	Lukumäärä	€ / kk	Koko aineisto	Identtiset henkilöt (*)
Teollisuus				
Toimihenkilöt	38 261	3 468	1,8	3,0
Ylemmät toimihenkilöt	59 472	5 050	1,2	3,3
Elintarviketeollisuus				
Tekniset ja konttoritoimihenkilöt	4 350	3 502	2,4	2,8
Ylemmät toimihenkilöt	3 266	5 127	1,5	3,2
Tekstiili- ja vaatetusteollisuus				
Toimihenkilöt	751	3 267	3,0	3,5
Ylemmät toimihenkilöt	545	5 175	0,1	3,7
Nahka- ja kenkäteollisuus				
Toimihenkilöt	150	3 567	2,8	3,5
Saha- ja levyteollisuus				
Toimihenkilöt	519	3 286	2,5	4,1
Ylemmät toimihenkilöt	695	4 724	0,6	3,5
Paperiteollisuus				
Toimihenkilöt	2 146	3 560	2,0	2,3
Ylemmät toimihenkilöt	3 126	5 147	-0,2	3,1
Puusepänteollisuus				
Toimihenkilöt	666	3 445	2,6	3,6
Ylemmät toimihenkilöt	160	4 881	-0,1	3,7
Graafinen teollisuus				
Lehdistön toimituksellinen henkilöstö	2 256	3 981	1,0	2,3
Tekniset toimihenkilöt	209	4 169	1,9	2,8
Konttoritoimihenkilöt	2 363	3 505	1,9	2,2
Ylemmät toimihenkilöt	1 393	5 802	2,4	3,1
Kustannustoimittajat	242	3 594	0,7	4,1
Kemianteollisuus				
Toimihenkilöt	5 694	3 489	1,5	2,9
Ylemmät toimihenkilöt	6 231	5 298	1,5	3,4
Kumiteollisuus				
Toimihenkilöt	246	3 518	-0,6	2,6
Ylemmät toimihenkilöt	499	4 865	0,9	2,9
Lasikeraaminen teollisuus				
Toimihenkilöt	266	3 344	1,2	2,3
Ylemmät toimihenkilöt	349	4 984	2,1	3,4
Rakennustuoteteollisuus				
Toimihenkilöt	1 025	3 425	1,6	2,4
Ylemmät toimihenkilöt	905	5 272	0,5	2,7

1) Säännöllisen työajan ansio ilman tulospalkkioita. Muutos edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

*) Identtiset henkilöt kuuluvat tilastoon kahtena peräkkäisenä tilastointiajankohtana.

Ala	Säännöllisen työajan ansio ⁽¹⁾		Ansioiden muutos %	
	Lukumäärä	€ / kk	Koko aineisto	Identtiset henkilöt (*)
Teknoliateollisuus				
Toimihenkilöt	16 249	3 410	1,6	3,2
Ylemmät toimihenkilöt	37 838	4 948	1,2	3,4
Energiateollisuus				
Toimihenkilöt	3 488	3 620	2,7	3,7
Ylemmät toimihenkilöt	4 409	5 223	2,0	3,5
Rakentaminen				
Toimihenkilöt	9 106	4 007	1,9	3,4
Ylemmät toimihenkilöt	2 469	6 105	1,9	3,2
Talonrakennusala				
Toimihenkilöt	5 238	3 990	1,6	3,2
Ylemmät toimihenkilöt	1 704	6 079	0,9	3,3
Maa- ja vesirakennusala				
Toimihenkilöt	1 526	4 051	0,7	2,8
Ylemmät toimihenkilöt	363	6 559	2,2	2,5
Putkiasennusala				
Toimihenkilöt	1 633	4 109	3,8	4,4
Ylemmät toimihenkilöt	203	5 973	4,8	3,2
Vedeneristys- ja tienpäällystysala				
Toimihenkilöt	347	3 706	1,4	1,9
Ylemmät toimihenkilöt	106	5 824	-1,0	2,0
Kuljetus ja varastointi				
Huolinta-ala				
Konttori, ammatti- ja asiantuntijatehtävät	1 785	3 169	0,7	3,3
Varastoterminaaliohjentäjät	476	2 708	2,3	2,6
Ahtausala				
Tekniset toimihenkilöt	249	4 294	0,6	0,6
Konttoritoimihenkilöt	267	3 305	0,6	2,6
Ylemmät toimihenkilöt	130	5 107	3,3	2,5

1) Säännöllisen työajan ansio ilman tulospalkkioita. Muutos edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

*) Identtiset henkilöt kuuluvat tilastoon kahtena peräkkäisenä tilastointijankohtana.

Ala	Säännöllisen työajan ansio ⁽¹⁾		Ansioiden muutos %	
	Lukumäärä	€ / kk	Koko aineisto	Identtiset henkilöt (*)
Kauppa				
Kaupan työntekijät	41 674	2 759	1,5	3,0
Myyjät	18 944	2 454	1,7	2,6
Varastotyöntekijät	8 463	2 440	1,6	2,9
Kaupan automiehet	259	2 452	1,5	2,3
Huoltoasemien työntekijät	650	2 481	1,8	2,2
Konttori, ammatti- ja asiantuntijatehtävät	13 358	3 412	1,6	3,3
Kaupan esimiehet	6 030	3 436	1,3	3,5
Myyvälän- ja osastonhoitajat	5 137	3 431	1,1	3,5
Varastoesimiehet	851	3 442	2,7	3,0
Huoltoasemien hoitajat	42	3 931	3,7	3,8
Konttori, erityisasiantuntija- ja esimiestehtävät	5 926	5 221	2,2	3,5
Apteekkiala				
Farmaseutit	2 544	3 151	1,8	2,6
Proviisorit	530	4 492	0,7	3,0
Apteekkien työntekijät	1 439	2 151	1,3	2,7
Matkailu- ja ravintolapalvelut				
Yhteensä	17 799	2 554	2,7	3,4
Työntekijät	10 309	2 266	1,9	2,5
Esimiehet	7 490	2 951	3,0	4,1
Rahoitusala				
Yhteensä	20 625	4 446	1,9	4,8
Suorittava taso	9 732	2 982	2,3	4,6
Esimiestaso	9 647	5 356	2,8	4,9
Johtotaso	1 246	8 840	1,8	4,8
Vakuutusala				
Vakuutusala, konttori				
Vakuutusala, konttori yhteensä	8 917	4 069	2,3	5,1
Suorittava taso	5 580	3 131	2,9	5,6
Esimiestaso	2 908	5 130	3,2	4,8
Johtotaso	429	9 080	3,3	4,0
Vakuutusala, kenttä				
Vakuutusala, kenttä yhteensä	1 356	5 795	1,5	2,6
Suorittava taso	716	5 346	0,4	1,4
Esimiestaso	548	5 935	2,7	3,9
Johtotaso	92	8 451	5,5	3,8

1) Säännöllisen työajan ansio ilman tulospalkkioita. Muutos edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

*) Identtiset henkilöt kuuluvat tilastoon kahtena peräkkäisenä tilastointiajankohtana.

Ala	Säännöllisen työajan ansio ⁽¹⁾		Ansioiden muutos %	
	Lukumäärä	€ / kk	Koko aineisto	Identtiset henkilöt (*)
ICT-ala (PALTA)				
Toimihenkilöt	6 764	3 522	2,6	3,1
Ylemmät toimihenkilöt	3 628	5 566	2,4	3,3
Tietotekniikka				
Yhteensä	22 810	4 964	2,7	4,0
Ammattitehtävät	3 313	3 301	-1,6	6,5
Vaativat ammattitehtävät	8 435	4 304	1,7	4,0
Asiantuntijatehtävät	7 962	5 369	1,9	3,5
Vaativat asiantuntijatehtävät	1 261	6 503	3,8	4,6
Johtotehtävät	1 839	8 182	4,0	3,7
Tilitoimistot	2 357	2 805	1,9	3,5
Suunnittelu- ja konsulttiala				
Toimihenkilöt	2 541	3 176	0,4	3,5
Ylemmät toimihenkilöt	12 084	4 149	1,4	3,9
Arkkitehtitoimistot	743	4 182	4,6	5,9
Matkatoimistot	576	3 018	0,5	2,0
Kiinteistöpalveluala				
Konttori, ammatti- ja asiantuntijatehtävät	1 890	3 132	5,7	4,3
Kiinteistönhoitajat	2 919	2 361	2,5	3,3
Työnjohtaja, palveluesimies	1 060	3 378	3,6	4,9
Luottotieto- ja perintäala				
Suorittava taso	724	2 848	-2,1	3,1
Esimiestaso	315	4 773	1,6	3,1
Johtotaso	59	8 433	4,1	5,8
Opetusala				
Opetushenkilöstö	7 038	4 137	2,2	2,6
Hallinto- ja tukipalveluhenkilöstö	5 454	3 089	1,7	3,0
Yliopistot				
Opetus- ja tutkimushenkilöstö	15 995	4 084	2,9	4,8
Harjoittelukoulujen opetushenkilöstö	780	4 592	1,4	3,5
Hallinto- ja tukipalveluhenkilöstö	9 423	3 421	3,0	3,9
Ammatilliset aikuiskoulutuskeskukset				
Opetushenkilöstö	657	4 314	1,5	3,0

¹⁾ Säännöllisen työajan ansio ilman tulospalkkioita. Muutos edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

*) Identtiset henkilöt kuuluvat tilastoon kahtena peräkkäisenä tilastointiajankohtana.

Ala	Säännöllisen työajan ansio ⁽¹⁾		Ansioiden muutos %	
	Lukumäärä	€ / kk	Koko aineisto	Identtiset henkilöt (*)
Terveyspalveluala				
Yhteensä	11 488	3 412	2,4	3,6
Ammatti- ja asiantuntijatehtävät	10 146	2 983	2,1	3,0
Johto- ja erityisasiantuntijatehtävät	1 342	6 656	2,2	5,7
Sosiaaliala				
Järjestöt	1 885	3 152	2,6	3,4
Yksityinen sosiaalipalveluala	29 880	2 658	1,5	2,7
Neuvonta-ala	725	3 033	2,3	2,6
Metsätyönjohtajat	1 335	3 510	1,0	2,8
Urheilujärjestöt				
Konttori, ammatti- ja asiantuntijatehtävät	545	3 309	0,8	3,3
Kristilliset järjestöt	641	3 008	2,2	2,1
Palvelualojen Toimialaliiton toimihenkilöt				
Toimihenkilöt	2 789	3 384	1,5	3,6
Ylemmät toimihenkilöt	1 065	5 175	2,3	3,2

1) Säännöllisen työajan ansio ilman tulospalkkioita. Muutos edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

*) Identtiset henkilöt kuuluvat tilastoon kahtena peräkkäisenä tilastointiajankohtana.